

BØRNS BEREDSKAB

Red Barnet
Save the Children Denmark

Foto: Lotte Ladegaard

Det består undervisnings- forløbene af

Børns rettigheder

Undervisningsforløbet om rettigheder består af tre undervisningshæfter til indskoling, mellemtrin og udskoling samt en landsdækkende kampagne, hvor skoler blandt andet opfordres til at fejre FN's Børnekonventions fødselsdag den 20. november. Rettighedsmaterialerne understøttes af lærervejledninger og idékatalog til at fejre Børnerettighedsdagen. Børnerettighedsagenter informerer andre børn om deres rettigheder og bygger bro mellem børn og voksne på skolerne.

Måleredskab, klassesamtaler og handleplaner

Et måleredskab i form af spørgeskemaer til elever og til lærere og pædagoger om resiliens kan bruges til at tage temperaturen på, hvor resiliente børnene er, og hvor gode skolen og hjemmet er til at fremme resiliens. Lærerne kan også bruge måleredskabet til at tjekke, at undervisningen med STÆRKE SAMMEN giver resultater. Fordi måleredskabet indbyder til refleksion, kan det fremme resiliens i sig selv.

Med udgangspunkt i, hvad måleredskabet viser, kan børn og voksne gennemføre klassesamtaler og i fællesskab lave en handleplan for, hvordan de kan styrke resiliens i klassen og hos den enkelte elev på lige præcis de punkter, hvor klassen er mest udfordret på sin trivsel. Lærerne kan hente inspiration i en handleplansvejledning.

Foto: Lotte Ladegaard

Foto: Lotte Ladegaard

Hvad er resiliens?

Resiliens er evnen og viljen til at klare sig godt på trods af udfordringer, modstand eller belastende hændelser. Resiliens handler både om at kunne håndtere små og store udfordringer i hverdagen og at kunne navigere igennem svære livsomstændigheder.

Fra "STÆRKE SAMMEN. Et resiliensfremmende læringsforløb til 4.-6. klasse"

Børns beredskab mod vold og overgreb

Hver femte elev i 8. klasse har været udsat for fysisk vold i hjemmet inden for et år. Mere end hvert tiende barn bliver udsat for seksuelle overgreb. Samtidig er næsten halvdelen af alle børn i mindre grad eller slet ikke bekendt med deres rettigheder. Børn, der ikke kender deres rettigheder, ved som regel ikke, at de har ret til et liv uden vold og overgreb. Vold og overgreb kan give børn fysiske og psykiske mén for livet. Indlæringen rammes også, når børn mistrives.

Derfor har Red Barnet udviklet Danmarks første projekt og undervisningsmateriale, der kombinerer viden om rettigheder og resiliens

med en forebyggende indsats mod vold og seksuelle overgreb. "Børns beredskab mod vold og overgreb" hedder projektet, som støtter børn i at kende deres rettigheder, blive mere modstandsdygtige og få redskaber til at sige fra. Når skoler bruger materialet, bliver lærere og skoleledere også bedre til fremme resiliens og børns handlemuligheder.

Projektet er støttet af midler fra Overgrebspakken, som er regeringens samlede initiativ til beskyttelse af børn mod vold og seksuelle overgreb. Projektet er tilpasset skolereformen og Undervisningsministeriets Fælles Mål. Forløbene er afstemt med Undervisningsmi-

nisteriets vejledning i at understøtte elevers alsidige udvikling og målet om mere bevægelse i undervisningen.

Undervisningsforløbene består af en række komponenter, der underbygger hinanden, og som kan kombineres på kryds og på tværs. Alt materialet bygger på en tilgang, hvor børnene skal lege sig til ny viden. Eleverne er selv med til at udvælge de emner, de synes er vigtigst. Der er meget lidt envejskommunikation fra voksen til barn, og børnene sidder ikke stille ret lang tid ad gangen.

Foto: Lotte Ladegaard

Børns beredskab mod vold og overgreb hedder Danmarks første projekt med undervisningsmateriale, der støtter børn i at kende deres rettigheder, blive mere modstandsdygtige og få redskaber til at sige fra overfor vold og overgreb. Samtidig bliver skoler bedre til fremme børns resiliens og handlemuligheder. Resiliente børn har det bedre med sig selv og hinanden. Når børn har det godt, er trygge og omgivet af voksne, der lytter og støtter, trives de bedre. Dermed lærer de også bedre.

En ud af fem elever i 8. klasse har været udsat for **fysisk vold** fra deres forældre inden for et år, skriver SFI i en spørgeundersøgelse fra 2010.

4 procent af drengene og 17 procent af pigerne har oplevet **seksuelle overgreb** fra jævnaldrende eller voksne, ifølge Statens Institut for Folkesundhed i 2009.

Op mod halvdelen af danske børn kender lidt eller intet til **børns rettigheder**, ifølge Institut for Menneskerettigheders rapport "Uddannelse. Status 2014-15."

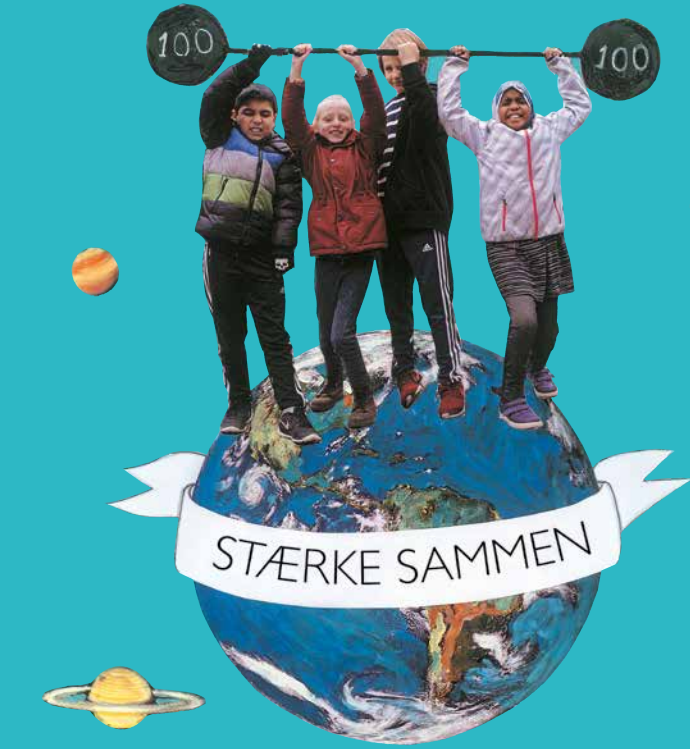

Illustration: Pernille Ane Egebak

STÆRKE SAMMEN

Undervisningsforløbet "STÆRKE SAMMEN. Et resiliensfremmende læringsforløb til 4.-6. klasse" har fokus på barnet og på at udvikle miljøer, der styrker børns modstandskraft og handlemuligheder, og tager udgangspunkt i børns rettigheder.

STÆRKE SAMMEN består af otte grundmoduler og to supplerende moduler, som hver varer to undervisningstimer: 1. STÆRKE SAMMEN, 2. Børns rettigheder, 3. Følelser, 4. Grænser og netværk, 5. At beskytte sig selv, 6. Min krop er min, 7. Mig og os, 8. Afslutning, (A) Konflikter og samarbejde og (B) Mobning og mod. En klasse kan gå særligt i dybden med de emner, den har identificeret som de vigtigste i måleredskabet og klassesamtalen.

Skole-hjem-modul

Der findes også et skole-hjem-modul, som giver lærere mulighed for at fortælle forældrene om baggrunden for forløbet og de temaer, som materialet berører.

LEGE SAMMEN

Idékataloget LEGE SAMMEN indeholder lege, der kan bruges i frikvarteret, idrætstimen, SFOen, fritidsklubben eller i andre sammenhænge, hvor børn leger. Legene fremmer resiliens, selv-
værd, kommunikation og sociale relationer blandt børnene.

Foto: Louise Dyring Mbae/Red Barnet

Børns beredskab bygger på mange års bedste praksis

Red Barnet har årtiers erfaring med at arbejde med udgangspunkt i FN's Børnekonvention. Vi ved, at børn, der kender deres rettigheder, er bedre i stand til at handle og sige fra overfor mobning, vold og overgreb. Opbygning af børns modstandskraft og handlekraft er en vigtig del af alle Red Barnets projekter i Danmark og internationalt, for børn skal ikke bare kende deres ret til beskyttelse mod vold og overgreb. De skal også have viden om og redskaber til at sætte grænser, passe på sig selv og hinanden og hente hjælp hos voksne.

STÆRKE SAMMEN er et undervisningsmateriale, der bygger på bedste praksis fra projekter over hele verden, og det er udviklet i samarbejde med børn, lærere og skoleledere på 14 meget forskellige skoler spredt ud over hele Danmark, inklusive folkeskoler og private

skoler samt skoler for børn med særlige behov. En række partnere og fagfolk har også bidraget til udvikling af materialet.

"At undervise i rettigheder og resiliens er en stor opgave. Det er et urimeligt krav at stille til lærerne, at de selv skal sammensætte undervisningsforløb i emnerne. Derfor giver vi dem nu gennemarbejdede undervisningsforløb, de kan tage udgangspunkt i," siger Kuno Sørensen, psykolog, Red Barnet.

Tilsammen udgør undervisningsforløbene i rettigheder, vold og overgreb og resiliens samt måleredskabet en model for, hvordan man kan skabe resiliente børn og plads til læring på danske skoler.

Her finder du alle materialer

Alle undervisningsforløb er detaljeret beskrevet og understøttes af lærervejledninger, film og supplerende materialer, som findes på

www.redbarnet.dk/skole.

Her finder du også en best practice-dokumentation, der inspirerer til, hvordan du kan bruge materialet.

Vil du vide mere?

Kontakt:
Red Barnet
Rosenørns Allé 12
1634 København V
Tlf.: 35 36 55 55
info@redbarnet.dk
www.redbarnet.dk

